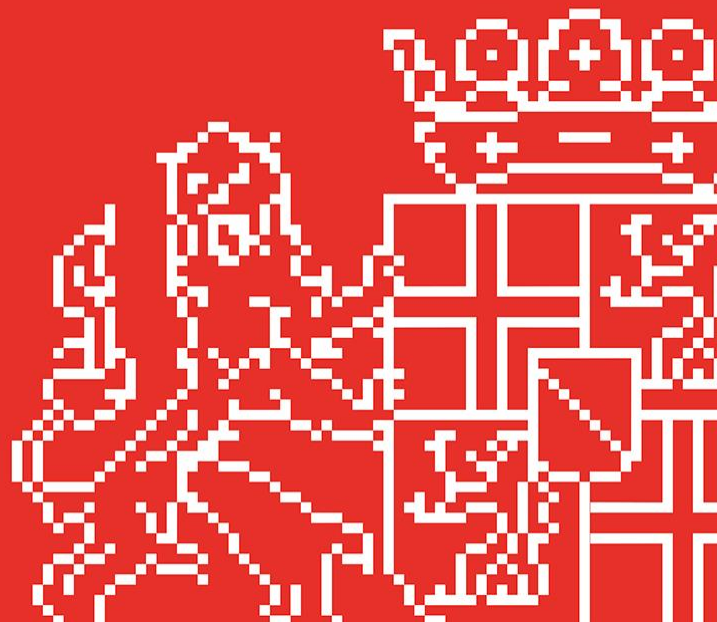

PROVINCIE ■ ■ UTRECHT

RAMINGSSYSTEMATIEK MOBILITEIT

Doel van deze presentatie

Inzicht verschaffen in de ramingsystematiek door a) in te gaan op de basisbegrippen van de ramingsystematiek en b) het proces te duiden binnen Mobiliteit met de wijze waarop kwaliteitsborging plaatsvindt.

WAT GAAN WE NIET DOEN

In detail in op specifieke ramingen voor projecten mede door de marktgevoelige informatie die deze ramingen bevatten

Waarom is het hebben van een Ramingssystematiek van belang?

- Het maakt afspraken/uitgangspunten eenduidig en het geeft een begrippenkader
- Het zorgt voor een duidelijke scope afbakening
- Het zorgt voor de decompositie van projecten in verschillende objecten
- Het maakt probabilistisch ramen mogelijk (risicodoorrekening)
- Het maakt projecten optelbaar en vergelijkbaar

Dit sluit aan bij een van de opmerkingen van het rekenkamer onderzoek “Samen sturen”(dec 2018)

- “uitgangspunten dienen helder en realistisch te zijn en in lijn met het specifieke project”

Binnen Mobiliteit is gekozen voor de SSK systematiek

- SSK : Standaard Systematiek Kostenramingen (CROW)
- SSK wordt veel gebruikt binnen de grond, weg -en waterbouw sector(GWW) (Provincies /RWS/ProRail/Ingenieursbureaus/Provincies)
- Voordeel SSK is opname van de zgn Life Cycle Costs (beheer & onderhoud), waardoor optimale afweging van alternatieven
- Continue ontwikkeling van de ramingsystematiek op basis van ontwikkelingen binnen de GWW-sector. (Heden SSK-2018, opvolgen van SSK-2010)

Binnen Mobiliteit verplicht bij projecten > 10M€ (Nota Investeren : Grote en/of complexe projecten)

UITLEG SSK RAMINGSSYSTEMATIEK KOSTEN(1) Voorzien vs Onvoorzien

- **VOORZIEN:** Voorziene kosten zijn in principe de kosten die op basis van gegevens (PvE, voorschriften, tekeningen, bestek e.d.) bekend, te berekenen of te achterhalen zijn.
- **ONVOORZIEN:** Onvoorziene kosten zijn de kosten die worden geboekt om eventuele tegenvallers te kunnen incasseren (Risicoreservering)

UITLEG SSK RAMINGSSYSTEMATIEK KOSTEN(2) : Kostencategorieën

- Bouwkosten
- Engineeringskosten (PEAT = Kosten voor projectmanagement, engineering, administratie en toezicht)
- Vastgoedkosten
- Overige bijkomende kosten

Deze kosten worden per categorie opgedeeld in directe kosten (direct toewijsbaar bijv. kilo staal) en indirecte kosten (bijv. huur bouwkeet of stroomverbruik)

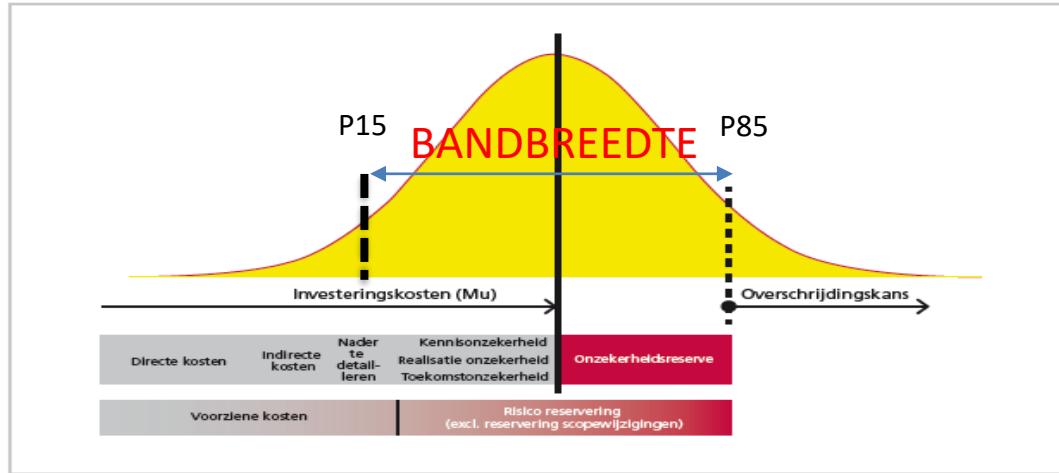
UITLEG SSK RAMINGSMETHODIEK KOSTEN (3) Onzekerheid

De genoemde onzekerheden in de raming onderscheiden we in drie typen:

- Kennisonzekerheid; dit zijn ontbrekende zaken in de informatie die nodig is om het project te omschrijven.
- Toekomstonzekerheid; dit zijn mogelijke ongewenste gebeurtenissen die in de toekomst kunnen optreden, de risico's.
- Realisatieonzekerheid; welke onvoorziene gebeurtenissen doen zich voor tijdens de uitvoering

Deterministisch vs Probabilistisch

Deterministisch: Onzekerheden worden bepaald door een inschatting van de hoeveelheid en prijs op het totaal. (GEEN BANDBREEDTE)

Probabilistisch: Aannames in spreidingen van hoeveelheden en prijzen en doorrekening met een Monte Carlo-simulatie (BANDBREEDTE)

PROJECTBUDGET VERSUS KREDIET

Raming	Toepassing
Deterministische waarde (DW)	Projectbudget (deterministisch)
P85-waarde	Krediet (85%-Betrouwbaarheid)
	Risicoreservering op domeinniveau
P85 minus (DW)	(Onzekerheidsreserve)

- Nog niet opgenomen in Nota Investeren (Voorstel actualisatie Nota Investeren Q1/Q2 2021)
- Na Kredietverlening voor N226 Maarsbergen eind 2018 is een nieuwe SSK-raming gemaakt begin 2020 op P85 d.w.z. 85% kans dat de werkelijke kosten binnen deze waarde vallen. Deze raming geeft geen aanleiding tot de aanpassing van het krediet.

*) Met risicoreservering op domeinniveau is er meer grip en sturing vanuit het domein op de projectuitgaven en bevordert het kwaliteitsmanagement door een scheiding aan te leggen in het mandaat voor deze reserveringen. Scopewijzigingen vallen buiten deze reservering, waarvan het mandaat uitsluitend bij GS of PS ligt. Het definitieve voorstel over de scheiding van mandaten zal worden opgenomen in de actualisatie van de Nota Investeren (Q1/Q2 2021)

INDEXERING

- Projecten hebben veelal een looptijd die zich over meerdere jaren uitstrekt
- Ramingen worden opgesteld met prijspeil van een specifiek jaar
- Hierdoor noodzakelijk om budget jaarlijks te indexeren voor de nog niet bestede middelen
- Gebruikelijk is hiervoor de IBOI (Indexering Bruto Overheidsinvesteringen) welke jaarlijks wordt vastgesteld
- N226 Maarsbergen is de indexatie voorafgaand opgenomen in totale raming en gesteld op 2% per jaar

Afspraken m.b.t. indexering zijn nog niet formeel gemaakt en het procesvoorstel zal worden opgenomen in de Nota Investeren (Q1/Q2-2021)

Verschil tussen indexering Provinciefonds en IBOI kan eventueel worden opgevangen in onzekerheidsreserve

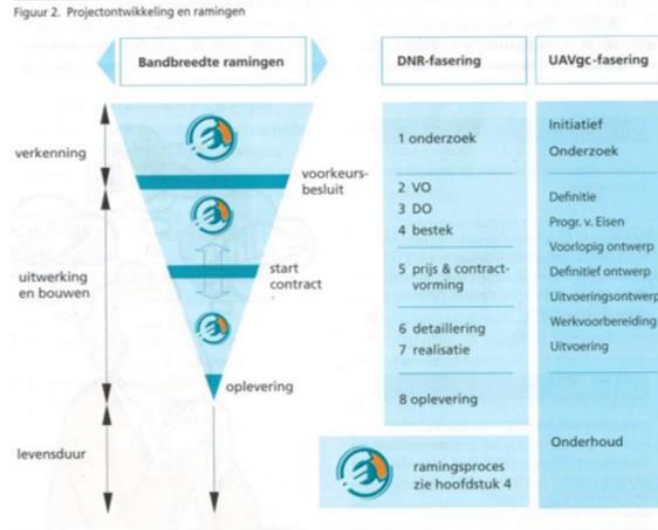
Hoe beheersen wij de ramingen

- **Initiatiefase** - Verkrijgen gelijk beeld van het projectresultaat (Principe besluit)
- **Definitiefase** - Opstellen compleet en concreet eisenpakket (Projectbesluit)
- **Ontwerpfase** - Voorontwerp, keuze voorkeursalternatief (Uitwerkingsbesluit)
- **Vorbereidingsfase**- Definitief ontwerp, Referentie ontwerp, Ruimtelijke ordening, grondverwerving Samenwerkingsovereenkomsten (Uitvoeringsbesluit)
- **Realisatiefase** - Maken van het projectresultaat (Opleveringsbesluit)
- **Nazorgfase** (Dechargebesluit)

Fasering en ontwikkeling van het risicoprofiel

CROW Publicatie 137 p.15: fases in een project

- Standaardsystematiek voor kostenramingen SSK-2010:
http://www.crow.nl/publicaties/standaardsystematiek-voor-kostenramingen-__-ssk-20

Proces: Projectfasering (2)

Fase	Dekking	Raming	Norm Risico-%	Nader te detailleren
Initiatiefase	Verkenningenbudget	Indicatief op basis van ervaring	30%	n.v.t.
Definitiefase	Verkenningenbudget	Indicatief op basis van ervaring (format SSK)	25%	n.v.t.
Ontwerpfase	Verkenningenbudget	SSK-raming	15%	max. 10%
Vorbereidingsfase	Krediet	SSK-raming (Contract)	10%	max. 5%
Uitvoeringsfase	Krediet	geen (control op het budget/krediet)		
Decharge	Krediet	geen (control op het budget/krediet)		

- Norm voor PEAT-kosten(Projectmanagement, Engineering, Administratie en Toezicht) is 16%
- Bij projecten <10M is dit 20%

Kwaliteitsborging Raming

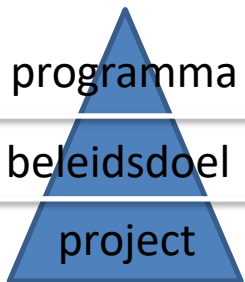
2-10-2020

Ook voor de N226 Maarsbergen is het krediet op basis van deze geborgde waarde bepaald op 51,6M€.¹⁵ Monitoring en beheersing van de voortgang vindt o.a. plaats d.m.v. de voortgangsrapportages en de challenge-structuur zoals deze binnen Mobiliteit is ingericht. Deze wijze van beheersing zorgt ervoor dat we grip houden op de voortgang van projecten. Tevens zorgt het voor een sluitende managementcyclus, zodat bedragen betrouwbaar kunnen worden opgenomen in P&C producten, zoals de Zomernota.

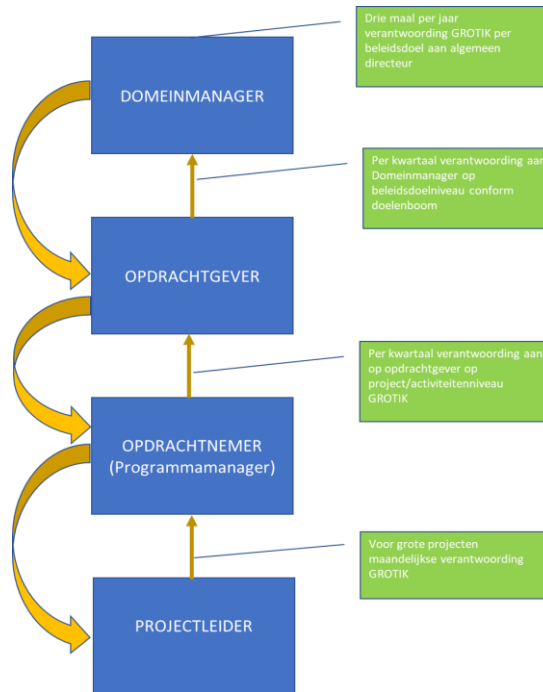
6-10-2020

Monitoring voortgang Mobiliteit (Challenge-structuur)

Challenge-structuur

- Voortgangsbewaking monitor ieder kwartaal binnen Mobiliteit. (Mogelijk op termijn 3 keer per jaar in lijn met keuzes PU)

STAND VAN ZAKEN INCL. TREND (1 = rood = negatief; 2 = oranje = neutraal; 3 = groen = positief) (1 = Gedoeld, 2 = Geleefd, 3 = Stijgend)					
Scope	3	1	Tijd	3	1
Organisatie	3	1	Risico	3	2
Geld	2	1			

- Financiële sturing op basis van norm (projectbudget) en prognose huidige jaar en prognose uitgaven tot einde project.

Kwaliteitsmanagement Faseovergangen

PROJECTMANAGEMENT HANDBOEK MOBILITEIT TOETSING BIJ FASEOVERGANGEN

Kredietaanvraag

- Kredietaanvraag vindt plaats op basis van het voorlopig ontwerp
- Na opstellen van het definitieve ontwerp of referentieontwerp (UAV-gc) vindt herziening plaats
- Dit kan de indruk geven dat het project niet “in control” is
- Binnen het projectmanagement is dit echter een gebruikelijke werkwijze, waarbij steeds meer zicht komt op het uiteindelijke ontwerp en zicht op de noodzakelijke werkzaamheden.
- Er dienen goede afspraken te worden gemaakt over de te hanteren betrouwbaarheidsintervallen bij de fasering van de projecten. We zullen hiervoor een voorstel doen in de Nota Investeren (Q1/Q2 2021)

In voorstel aandacht voor het werken met voorbereidingskrediet (Voorlopig Ontwerp) en definitief krediet (Definitief-/Referentieontwerp)